Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-969/17-E

Název	**Sportovní gymnázium, Pardubice, Dašická 268**
Sídlo	**Dašická 268, 530 03 Pardubice**
E-mail	**sgpce@sgpce.cz**
IČ	**48161012**
Identifikátor	**600012409**
Právní forma	**příspěvková organizace**
Zastupující	**PaedDr. Radim Novák**
Zřizovatel	**Pardubický kraj**
Místo inspekční činnosti	**Dašická 268, 530 03 Pardubice**
Termín inspekční činnosti	**13. až 16. 11. 2017**

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Škola vykonává činnost střední školy. Ke dni 30. 9. 2017 vykazovala 224 žáků vzdělávaných v oboru vzdělání *79-42-K/41 Gymnázium se sportovní přípravou*, čímž se využití kapacity školy (240) vzhledem k minulé inspekční činnosti v roce 2013 navýšilo na 93 %. Výuka probíhala v sedmi kmenových sportovních odvětvích (atletika, basketbal, fotbal, házená,

kanoistika, plavání, veslování), v nichž se vzdělávalo 182 žáků, což je o 40 více než v roce 2013. Od školního roku 2013/2014 již nepatří mezi kmenové sporty triatlon (na jeho místo byl zařazen fotbal). Školu navštěvují též žáci, kteří nenáleží ke kmenovým sportům. Největší podíl tvoří hokejisté, dalšími početnějšími skupinami jsou hokejbalisté, florbalisté a tenisté. Další sporty jsou zastoupeny spíše jednotlivci (např. judo). Stravování žáků je smluvně umožněno v nedaleké školní jídelně Gymnázia, Pardubice, Dašická1083 a pro žáky, kteří nemohou denně dojíždět, je zajištěno ubytování a další stravování v Domově mládeže a školní jídelně Pardubice.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy vykonává funkci třetím rokem. Část manažerských a organizačních kompetencí delegoval na své zástupce (jeden již dlouhodobě zajišťuje oblast všeobecně vzdělávacích předmětů a druhý-jmenovaný od školního roku 2014/2015, má na starost oblast sportovní přípravy). V koncepci rozvoje a řízení analyzuje potřeby školy a následně vytyčuje reálně splnitelné krátkodobé cíle s využitím dalších finančních zdrojů. Úsilí zaměřil především na modernizaci materiálně technického zázemí pro vzdělávání, na rekonstrukci interiéru školy. Důležitým cílem školního akčního plánu rozvoje vzdělávání je snaha o zavádění nových metod do výuky a efektivnější práce s nadanými žáky. Vhodnost tohoto záměru potvrdil i průběh výuky sledovaný v rámci inspekční činnosti. Kvalita vzdělávacího procesu je vedením školy sledována především prostřednictvím hospitací ve výuce, vzájemné hospitace učitelů nejsou využívány. Velký důraz je kladen na partnerský a otevřený přístup všech aktérů vzdělávání (učitelé, žáci a zákonní zástupci žáků), což se pozitivně projevilo na celkovém klimatu a atmosféře školy. Kontrolní mechanismy v některých oblastech nejsou optimálně nastaveny. Dílčí nedostatky byly shledány například ve vedení školní matriky (uvolnění žákyně z tělesné výchovy a sportovní přípravy, údaje o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami) a byly ihned odstraněny.

Realizovaný školní vzdělávací program odpovídá zápisu oboru vzdělání do rejstříku škol a školských zařízení a je v souladu s rámcovým vzdělávacím programem.

Personální podmínky ve škole umožňují uskutečňování vzdělávacího programu. V době inspekční činnosti ve škole působilo celkem 33 pedagogických pracovníků a trenérů, pouze jeden z nich si doplňuje požadovanou odbornou kvalifikaci. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je směřováno k doplnění nebo rozšíření kvalifikace o novou specializaci pro vyučované předměty, prohloubení a získání nových vědomostí a trendů dané sportovní specializace. Vzdělávání učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů v nových metodách je realizováno v malé míře, spíše na základě individuálního zájmu pedagoga.

Informace o nových trendech ve vzdělávání jsou získávány rovněž členstvím školy v Asociaci ředitelů gymnázií a v Asociaci ředitelů sportovních gymnázií. Při škole pracuje i *Nadační fond C.A.F. při Sportovním gymnáziu Pardubice, Dašická 268, 530 03 Pardubice*, který z příspěvků žáků hradí např. výcvikové tábory, sportovní výživu, oblečení, vybavení nebo ceny pro vyhodnocení nejlepších sportovců školy.

Pro vzdělávání žáků, sportovní činnost a účast na soutěžích je významná spolupráce s jednotlivými sportovními oddíly či kluby, které poskytují též zázemí pro specializovanou přípravu ve svých sportovištích. V kmenových sportovních odvětvích probíhá kooperace zejména s těmito oddíly: Český veslařský klub Pardubice, Kanoistický klub Prosport Sezemice, Oddíl kanoistiky TJ Ostrožská Nová Ves, SPORT CLUB PLAVECKÝ AREÁL PARDUBICE, Atletický klub AC Pardubice, Hvězda Pardubice, TJ Sokol Hradec Králové, basketbalové kluby, 1. Házenkářský club Pardubice, Fotbalový klub Pardubice. Sportovní

příprava žáků nekmenových sportů je kromě sportovní přípravy ve škole zajišťována z větší míry prostřednictvím individuální přípravy též v příslušných oddílech a klubech. Významná je spolupráce s HOCKEY CLUB DYNAMO PARDUBICE, Tělocvičnou jednotou Sokol Pardubice I (oddíl florbalu) atd.

Od poslední inspekční činnosti se škole podařilo výrazně zkvalitnit vybavení a podmínky pro výuku tělesné výchovy, sportovní přípravu a následnou relaxaci. Došlo zejména k celkovému přebudování suterénních prostorů a vytvoření nového funkčního zázemí (šatny, sprchy, sociální zařízení atd.). Vytvořením účelného prostoru pro regeneraci (sauna, parní a Kneippova lázeň, odpočívárna) je možnost zařazovat ji v závislosti na tréninkovém procesu. Současně mohou využít žáci i služeb fyzioterapeuta. Z bývalých šaten byla zřízena prostorná a kvalitně vybavená posilovna. Pozitivních změn doznalo i zázemí malé tělocvičny a sportovní haly (šatny, sociální zařízení, sprchy). Problematickým se aktuálně jeví zabezpečení sportovní přípravy atletů v prostorách Tělocvičné jednoty Sokol Pardubice (značně poničený povrch v atletickém tunelu).

Škola se systematicky zabývá zajištěním bezpečného prostředí pro vzdělávání, pravidla jsou nastavena ve školním řádu a dalších vnitřních směrnicích. Žáci jsou před zahájením vzdělávání a následně i průběžně poučováni o bezpečném chování v závislosti na právě probíhající činnosti. Nesrovnalosti mezi zápisy v knize úrazů a vyhotovenými záznamy o úrazech žáků škola odstranila v průběhu inspekční činnosti.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve sledované výuce v oblasti jazyka a jazykové komunikace se vyučující snažili žáky různými způsoby aktivizovat a dobře motivovat. V dalších sledovaných hodinách pedagogové volili frontální výuku spojenou s metodou výkladu a řízeného rozhovoru, kdy dominantní roli měl učitel. Učivo si žáci často opisovali z prezentace nebo jim bylo diktováno. Aktivizující prvky byly zařazeny v minimální míře, ojediněle žáci spolupracovali ve dvojici, týmová práce nebyla zaznamenána. O probírané učivo zpravidla prokazovalo zájem více žáků, i když aktivně zapojeni byli jen jednotlivci. V první části vzdělávací jednotky docházelo k prověřování dosavadních znalostí (ústní nebo písemné zkoušení). Pozitivem bylo zpravidla alespoň stručné připomenutí minulého učiva na začátku hodiny. Problémové otázky v mezipředmětové souvislosti a dílčím způsobem i propojení s reálným životem podněcovaly žáky k přemýšlení a vyvozování souvislostí. V průběhu vyučovací hodiny ani v jejím závěru nedocházelo k zopakování probrané látky a jejímu shrnutí. Upevnění nového učiva bylo obvykle přesunuto na domácí přípravu, což nebylo z hlediska sportovního vytížení žáků před i po vyučování pro jejich vzdělávání příliš vhodné. Pro závěrečné shrnutí a zhodnocení často nezbýval dostatečný prostor, pokud byly realizovány, tak většinou jen formálně pedagogem. Vzájemné hodnocení či sebehodnocení žáků bylo zařazeno výjimečně. Partnerský vztah pedagogů a žáků, založený na vzájemné důvěře a respektu byl zřejmý téměř ve všech navštívených hodinách. Didaktická technika byla obvykle využita k prezentaci učiva.

V navštívených hodinách českého jazyka a literatury a humanitních předmětů žáci zpravidla prokazovali zájem o probírané učivo. Zaznamenáno bylo využívání zejména efektivní frontální práce, učitelé v menší míře zařazovali i samostatnou práci, zejména v době ústního zkoušení. V cizojazyčném vzdělávání se výuka nejčastěji odvíjela od prezentace žáků s následným doplněním informací z časopisu či krátké video ukázky. Metody a formy práce byly voleny podle věku žáků, diferenciace podle jejich úrovně znalostí byla zaznamenána především ve výuce druhého cizího jazyka (německý a ruský jazyk), patrná byla i práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Žáci pracovali samostatně, ojediněle

i ve dvojicích. Vyučující kontrolovali zapojení všech žáků a poskytovali jim prostor k procvičení komunikativních dovedností daného cizího jazyka. Práce s chybou byla využita v rámci shrnutí učiva jednoho vzdělávacího celku a přípravy na písemnou práci. Ve výuce byl kladen důraz na kompetence k učení, komunikativní, k řešení problémů a občanské. Pedagogové nejčastěji využívali učebnice, případně pracovní sešity, které doplňovali vlastními pracovními listy nebo vhodnými texty k probíraným tématům.

V matematickém vzdělávání výuka zpravidla probíhala formou výpočtu příkladů do sešitu a současně na tabuli. V hospitovaných hodinách byl kladen důraz na upevňování algoritmů řešení úloh, dovednost řešení problémů či logické myšlení byly rozvíjeny minimálně. Účinnost občasných problémových otázek v některých případech snižovalo příliš vysoké tempo výuky, žáci neměli dostatečný prostor na promyšlení. Efektivitu hodin by zvýšila diferenciace úloh podle předpokladů žáků. V přírodovědných předmětech byla výuka soustředěna především na předávání obsahu učiva žákům, chyběl prostor pro vlastní objevování, experimenty. Neefektivnost tohoto stylu výuky se prohlubovala v hodinách, které následovaly po sportovní přípravě žáků, kdy byli v útlumu. Pozitivem byla nadstandardní podpora žáků ve fyzice. Předkládané zeměpisné učivo podněcovalo žáky k vyvozování souvislostí a vedlo je k logickému uvažování. Bylo cíleně propojeno s realitou, individuálními zkušenostmi. Aktuálně zvolené téma v semináři ze zeměpisu vedlo žáky k formulování vlastních postojů, názorů a jejich následné obhajobě při prezentaci před spolužáky. Hodiny informatiky a výpočetní techniky byly výrazně zaměřeny na využití učiva v praxi. Přínosné bylo zaznamenané samostatné plnění úkolů žáky, možnost volby způsobu řešení.

V teorii sportovní přípravy se žáci nejvyššího ročníku věnovali učivu zaměřenému na poskytování první pomoci. Nejprve prostřednictvím prezentace tématu spolužákem, následně s nabídkou praktického vyzkoušení, na které však v závěru hodiny (vzhledem k opisování zápisu) nezbyl prostor.

Sledovaná sportovní příprava odpovídala vzdělávacím dokumentům (školní vzdělávací program, roční plány sportovní přípravy aj.). Žáci se s maximálním nasazením a v závislosti na své tělesné zdatnosti a pohybových dovednostech zapojovali do tréninkové přípravy ve vybrané sportovní specializaci. Trenéři vhodně organizovali pohybový režim a přizpůsobovali tréninkovou zátěž jak skupině, tak jednotlivcům. Patrné bylo cílené působení, žáci se dokázali zodpovědně (samostatně či podle instrukcí) připravit na tréninkový proces. Výuku provázela průběžná pochvala, povzbuzení, zhodnocení výkonu včetně korekce provedení. Pravidelným prvkem byl individuální přístup trenérů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vedení školy se zabývá vyhodnocováním výsledků vzdělávání. V rámci předmětových komisí jsou nastavena kritéria pro hodnocení, s nimiž jsou žáci i jejich zákonní zástupci seznámeni. Škola maximálně vychází vstříc žákům v době náročné sportovní přípravy na závody tzv. termínovaným zkoušením. Průběžně horší výsledky během studia v některých předmětech (např. v biologii) souvisí s obsahem učiva, které při nižší dotaci hodin v učebním plánu zachází do přílišných podrobností. Přestože skloubit vzdělávání se sportovní přípravou je náročné, jsou ve škole žáci, kteří jsou úspěšní jak v oblasti vzdělávání (výborný prospěch), tak i sportovní. Proto každoročně škola vyhlašuje a oceňuje nejlepší žáky a sportovce.

Vhodně organizovaná práce školy se sportovně nadanými žáky se odráží v jejich výsledcích při soutěžích a v reprezentaci. Žáci dosahují významných úspěchů a medailových pozic

v krajských, republikových i v mezinárodních (evropských či světových) sportovních soutěžích (mj. žákyně školy získala titul mistryně světa ve veslování). Někteří se v průběhu vzdělávání stávají reprezentanty České republiky. Žáci se tradičně zúčastňují a jsou úspěšní ve Středoškolském poháru sportovních gymnázií (chlapci vloni v atletice celkově získali první místo a dívky skončily druhé). Ve školním roce 2016/2017 se škola zapojila i do soutěží v basketbalu a fotbalu s vynikajícím úspěchem, chlapci zvítězili v basketbalu, dívky ve fotbalu a následně obě družstva v těchto sportech reprezentovala školu na mistrovství světa. Kromě sportovních soutěží se žáci školy zapojují i do jiných předmětových olympiád, většinou na okresní, ojediněle krajské úrovni.

V posledních třech letech ve společné části maturitní zkoušky dosahují žáci velmi dobrých výsledků. V minulém školním roce úspěšně složili maturitní zkoušky všichni žáci školy (dva žáci zkoušku nekonali), v předcházejících dvou letech se úspěšnost vykonání maturitní zkoušky pohybovala okolo 67 %.

Výchovná poradkyně zastává současně funkci metodika prevence. Koordinuje péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami včetně zpracování individuálních vzdělávacích plánů. Dokumentace je vedena pečlivě, přehledně. Méně funkční je zatím metodická podpora pro pedagogy. Výchovná poradkyně plní také úkoly v oblasti kariérového poradenství, zajišťuje besedy s bývalými studenty, prezentaci vysokých škol aj. Pozitivem je práce se žáky k volbě vhodné orientace v dalším studiu už od nižších ročníků (např. pomoc při volbě volitelných seminářů). Výskyt případných signálů rizikového chování je sledován průběžně, je jich však i vzhledem k zaměření školy minimum. Problémové situace nejsou zcela typické (např. poruchy příjmu potravy), metodička je řeší bezodkladně v součinnosti s pedagogy popř. se zákonnými zástupci. Preventivní témata jsou přirozenou součástí vzdělávacího obsahu, aktivity směřují do vyučování a dalších doplňkových akcí pořádaných v průběhu školního roku (přednášky, besedy zaměřené na protidrogovou tématiku, sexuální výchovu, domácí násilí apod.).

Závěry

Hodnocení vývoje

- se změnou ve vedení školy došlo i k výraznému posunu v materiálním vybavení pro sportovní přípravu žáků, včetně sociálního a regeneračního zázemí
- zvýšil se počet žáků v kmenových sportech

Silné stránky

- partnerský a otevřený přístup pedagogů k žákům vytváří příjemnou atmosféru a příznivé klima pro vzdělávání
- efektivní a podnětná spolupráce mezi školou a sportovními oddíly a kluby
- vysoká úroveň vedení sportovní přípravy a významné úspěchy žáků ve sportovních soutěžích

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- malá pestrost metod a forem práce ve výuce většiny předmětů vedoucí k nízké aktivitě žáků
- neuplatňování diferenciace ve vzdělávání, která by umožňovala respektovat individuální předpoklady žáků

- minimální podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, nízké zohledňování jejich potřeb při výuce

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zaměřit vzdělávání učitelů na oblasti aktivizujících metod a forem práce, sebehodnocení žáků a práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- zaměřit se na zvýšení účinnosti kontrolního systému
- otevřít jednání o investicích pro zlepšení poničeného povrchu v atletickém tunelu

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Sportovní gymnázium, Pardubice, Dašická 268, čj. KrÚ 3094/2014/25 OŠK ze dne 19. 12. 2013 s účinností od 1. 1. 2014, včetně Dodatků
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele Sportovního gymnázia, Pardubice, Dašická 268, čj. KrÚ 37916/2014/25 OŠK, ze dne 29. 5. 2014 s účinností od 1. 8. 2014
3. Školní vzdělávací program, platný od 1. 9. 2009, včetně dodatků
4. Školní řád střední školy platný od 1. 9. 2017
5. Školní matrika, školní rok 2017/2018
6. Koncepce rozvoje a řízení pro období 2016-2020
7. Školní akční plán rozvoje vzdělávání na období 2017 až 2019
8. *Péče o talentované žáky se zaměřením na sportovní přípravu*, březen 2015
9. Plán hospitační a kontrolní činnosti včetně záznamu z hospitací, školní rok 2016/2017
10. Třídní knihy – školní rok 2016/2017
11. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2017/2018
12. Přehled rozvrhů tříd a učitelů – školní rok 2017/2018
13. Výroční zpráva o činnosti školy za školní roky 2014/2015, 2015/2016, 2016/2017
14. Záznamy z jednání pedagogické rady – školní roky 2016/2017, 2017/2018
15. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků
16. Personální dokumentace pedagogických pracovníků – školní rok 2017/2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Michaela Vachunová, školní inspektorka	Ing. Michaela Vachunová v. r.
Mgr. Olga Příhodová, školní inspektorka	Mgr. Olga Příhodová v. r.
Mgr. Pavel Skokan, školní inspektor	Mgr. Pavel Skokan v. r.
Mgr. Helena Slováčková, školní inspektorka	Mgr. Helena Slováčková v. r.

V Pardubicích 1. 12. 2017

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PaedDr. Radim Novák, ředitel školy	PaedDr. Radim Novák v. r.

V Pardubicích 1. 12. 2017